№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 01.10.2026 г.			
163.	21.09.2026 г.	Уважаеми експерти, Собственик съм предприятие с КИД 46.90 неспециализирана търговия на едро и основният предмет на дейност е търговия на пластасови изделия и плоскости. Търговската дейност е свързана включително с разкрояване на изделията до желан за клиента размер и форма, което генерира голямо колиество пластмасови отпадъци. Допустимо ли е предприятието да заяви подкрепа за нов кид производство на пластмасови изделия, като използва за суровина остачъните оптадъци от търговската дейност и да закупи необходимите активи . Благодаря за оговора!	Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за нов за предприятието код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 в случаите, когато в рамките на новия код кандидатът ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци. В тази връзка и в случай, че инвестицията, за която се отнася въпросът, осигурява прилагането на някой от допустимите по процедурата кръгови модели (напр. „влагане на остатъчни суровини и/или рециклирани суровини при производството/предоставянето на продукти/услуги" или „подготовка за повторна употреба и/или рециклиране , и/или други дейности за преработка на отпадъци и последващото им влагане като суровина в производствени процеси/процеси по предоставяне на услуги" съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване), то посоченото във въпроса би се считало за допустимо, при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Горното разяснение се основава само на информацията, представена в запитването, поради което уточняваме, че окончателно решение може да бъде взето само от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение.
164.	21.09.2026 г.	Уважаеми г-жи и г-да, Имам следните въпроси: 1. Производствено предприятие предвижда закупуване на ДМА актив машина, с която ще въведе кръгови модели . Машината е с CAD /CAM софтуер като CAD софтуера въвежда кръгов модел в проектирането , а CAM софтуера задава как се изработва обектът в произвдосдствения етап. Били ли се счело ,че се псостига условието за кръгови модели в жизнения цикъл проектиране и в жизнения цикъл производство при наличие на съответните обосновки и количествено посочени резултати 2. Предвиждаме закупуване на технологинч линия с която в отделните секции се постига намаляване потребление на използвани води, намаляване на количествата други производствени суровини на едиица продукт и секция за пакетиране със замяна на пластмсови опаковки с	1. Според информацията, представена в запитването: „CAD софтуера въвежда кръгов модел в проектирането, а CAM софтуерът задава как се изработва обектът в производствения етап". Само въз основа на посоченото не може да се предостави становище относно оценката на проектното предложение по Критерий I.1 „Степен на интегриране на въвежданите зелени технологии в етапите от жизнения цикъл на продуктите/услугите" от критериите за техническа и финансова оценка по процедурата съгласно Приложение 6 към Условията за кандидатстване. Окончателно решение относно оценката на проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за проектното предложение, вкл. „съответните обосновки и количествено посочени резултати", както уточнявате във въпроса.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		зелени такива в етапа пакетиране. Би ли се счело ,че са въведени три модела 3. В случай ,че кандидатът заяви подкрепа за нов КИД по Режим регионална инвстиционна помощ означава ли ,че попада в хипотезата за диверсификация на продукцията и допустимите разходи трябва да превишават с най-малко 200% балансовата стойност на повторно използваните активи, заведени през предходната финансова година. 4. Предприятие осъществява дейност в по КИД „Рециклиране на сортирани отпадъци", допустимо започване на производство с нов КИД производство на иделия от пластмаси , коит се произвеждат платмасовите рециклирани отпадъци. 5 . Как се доказва условието за налични отпадъци от продукти/ услуги , произвеждани досега от кандидата ,които ще бъдат влагани при ново произвдство /услуги в хипотезата нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025	В допълнение и във връзка със запитването моля, запознайте се с разясненията по Въпроси № 27, 42 и 87. 2. Кандидатите по своя преценка, съобразно своите потребности, спецификата на проекта и конкретната инвестиция, имат възможност да изберат един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели, посочени в т. 13.1. от Условията за кандидатстване. В тази връзка, по процедурата не е налице ограничение относно броя на кръговите модели по проекта (вкл. броя на въвежданите модели посредством само един актив, придобиван по съответния проект), но следва да се има предвид изискването, съгласно което в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта" от Формуляра за кандидатстване кандидатите трябва задължително да опишат как всеки отделен актив, предвиден за придобиване по проекта осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4), посочени в т. 13.1 от Условията за кандидатстване. Допълнително, в поле „Резултат" от същия раздел на Формуляра, кандидатите следва да посочат (опишат) конкретни количествени и/или качествени резултати от изпълнението на инвестицията съобразно спецификата на всяко индивидуално проектно предложение. Отговорност на кандидата е да формулира количествени и/или качествени резултати в зависимост и в съответствие с приложимия/те кръгов/и модел/и, които ще се прилагат чрез въвежданите по проекта зелени технологии в дейността на предприятието. Примери за такива резултати са посочени в т. 13.1. от Условията за кандидатстване. Съответно примерни документални доказателства за отчитане на заложените резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните резултати от дейността за въвеждане на зелени технологии ще бъде проследявано на етап изпълнение на проектите по процедурата. 3. В случай че по Елемент I на процедурата, кандидатът е избрал режим „регионална инвестиционна помощ" съгласно Регламент (ЕС) 651/2014, то ще се счита, че проектното предложение се отнася към допустимата категория първоначална инвестиция „диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент", тогава когато съответният продукт не е бил произвеждан/услугата не е била предлагана в стопанския обект преди инвестицията, за която се кандидатства по проекта. Незначително изменен

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			продукт/услуга чрез рутинна продуктова иновация за разлика от основната иновация не се класифицира като продукт/услуга, който/която не е произвеждан/не е предлагана преди от кандидата. Диверсификацията на продукцията обхваща продукти/услуги с фундаментално нови характеристики, необхващащи незначително осъвременяване на продуктите/услугите. Това определение е представено в Приложение 3.А към Декларацията за държавна/минимална помощ (Приложение 3 от документите за попълване), както и в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. То е приложимо както в случаите, когато кандидатът заявява подкрепа „за нов КИД", така и когато даденото предприятие кандидатства за основната или за допълнителната си икономическа дейност съгласно КИД-2025, която формира минимум 20 % от нетните приходи от продажби на кандидата въз основа на данни за 2025 г. Във връзка с въпроса, потвърждаваме също, че за да бъде определена първоначалната инвестиция като диверсификация на продукцията на даден стопански обект, е необходимо общият размер на допустимите разходи по Елемент I на проекта да надхвърлят с поне 200% счетоводната стойност на активите, които се използват повторно, както са осчетоводени през финансовата година преди започването на работата по проекта. Спазването на това изискване ще бъде проверявано чрез „Справката относно активите, които ще бъдат използвани при производството/предоставянето на нов продукт/услуга" (Приложение 3.3 към Декларацията за държавна/минимална помощ или чрез декларираната релевантна информация в раздел „Е-декларации" от Формуляра за кандидатстване) и Счетоводния амортизационен план на кандидата към 31 декември на годината преди започване на работата по инвестицията. Подробна информация в тази връзка, вкл. указания за попълване на посочената Справка, е представена в Приложение 3.3.А към Справката. 4. Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 144. 5. Доказването на „условието за налични отпадъци от продукти/услуги, произвеждани досега от кандидата" (приложимо в случаите, когато предприятието заявява подкрепа за нов код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който то ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци съгласно т. 11.1, подт 5) от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			Условията за кандидатстване), е изцяло отговорност на кандидата в зависимост от спецификата на дейността (настоящата дейност, както и дейността, за която предприятието кандидатства), вида на отпадъците, наличната в предприятието система за проследяването, документирането им и пр. фактори. В този смисъл ангажимент на кандидата е, в процеса на изпълнение на проекта, да осигури съответните документни доказателства (напр. приложими счетоводни или други вътрешнофирмени документи, ако са относими), потвърждаващи спазването на изискването част от остатъчните суровини/отпадъци да са резултат от вече осъществявана от страна на кандидата икономическа дейност.
165.	21.09.2026 г.	Здравейте, Ние сме фирма с дейност търговия на едро на строителни материали и други неспециализирани продукти , като в продуктовата ни гама влизат основно PVC и МДФ плоскости . При разкроя имаме остатъчна парчета. Може ли да учатваме в процедурата при една от двете хипотези: 1. допустимо ли е да закупим по-добри режеши машини с които ще въведем кръгов модел в пректирането и производството на продаваните детайли - ще намалим брака/ суровината в търговската си дейност. 2. допустимо ли е да започнем нова икономическа дейност производство на МДФ мебелни детайли от остатъчните продкти от търговската си дейност и как следва да докажем ,че те са отпадъци от оновната ни икономическа дейност търговия.	1. Посоченото в запитването Ви би било допустимо, доколкото от информацията по т. 1 във въпроса се касае за заявяване на подкрепа за съществуващата икономическа дейност на кандидата (основната или допълнителната икономическа дейност на кандидата съгласно КИД-2025 на НСИ, която формира минимум 20 % от нетните приходи от продажби на кандидата въз основа на данни за 2025 г.) и по проекта се въвеждат зелени технологии, които биха могли да осигуряват прилагането на допустимия кръгов модел съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване – „намаляване на използваните суровини (включително пластмаса) за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга (количеството суровини, влагани за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга)" и/или модела: „намаляване на количеството образувани отпадъци при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга". 2. Кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за нов за предприятието код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който кандидатът ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци. Относно доказването, че последните са отпадъци от настоящата основна икономическа дейност на предприятието, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 164, т. 5. В допълнение, отговорност на кандидата е да представи информация за произхода на остатъчните суровини/отпадъци и впоследствие да удостовери, че те са били образувани от търговската му дейност (както посочвате). В случай на невъзможност посоченото удостоверяване на произхода да бъде

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			направено или при условие, че не може да бъде осигурено спазването на изискването за влагане на подобен вид суровини за производството на новия продукт/услуга през целия период на устойчивост на инвестицията (а именно 3 години от окончателното плащане за МСП), то прилагането на съответния кръгов модел няма да бъде счетено за изпълнено.
166.	21.09.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, във връзка с процедура № BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП”, молим за Вашето разяснение по следния въпрос: Дружеството извършва своята основна икономическа дейност съгласно КИД 41.00 Строителство на жилищни и нежилищни сгради. С инвестицията по проекта планира да придобие софтуер за проектиране на кофражни системи и модулна кофражна система, които ще се използват съвместно при предоставянето на строителни услуги. Софтуерът ще позволява проектирането и оптималното конфигуриране на кофражната система за всеки конкретен строеж. След приключване на съответната кофражна операция модулните елементи ще бъдат демонтирани и преконфигурирани за многократно използване при следващи строителни обекти. Собствеността върху софтуера и модулната кофражна система ще остане изцяло при кандидата. Активите няма да се продават, отдават под наем или предоставят за самостоятелно ползване на клиентите. Те ще останат под управлението и контрола на кандидата, а клиентите ще заплащат за предоставената строителна услуга. По този начин една и съща модулна система ще участва в многократни цикли на предоставяне на строителни услуги, като след всеки цикъл ще бъде възстановявана и преконфигурирана за последваща употреба. Това ще осигури по-ефективно използване на ресурсите и удължаване на периода на използване на отделните кофражни елементи. Съгласно определението в Приложение 10 към Условията за кандидатстване моделът „продукт като услуга“ е модел, при който собствеността върху продукта остава при производителя или доставчика, а потребителят заплаща за използването му или за ползването на резултата от продукта.	1. В запитването е посочено, че активите, включващи „софтуер за проектиране на кофражни системи и модулна кофражна система” няма да се „отдават под наем или предоставят за самостоятелно ползване на клиентите”. Допълнително от информацията, изложена във въпроса, е видно, че предприятието ще осъществява строителни услуги за своите клиенти посредством предвидените за закупуване активи, като е указано, че „клиентите ще заплащат за предоставената строителна услуга”. Посочено е също така, че: „Софтуерът ще позволява проектирането и оптималното конфигуриране на кофражната система за всеки конкретен строеж”, като за тези дейности (проектиране и оптимално конфигуриране) не е налице увереност, че се отнасят към посочената във въпроса основна икономическа дейност на предприятието („Строителство на жилищни и нежилищни сгради” с код 41.00 съгласно КИД-2025). В тази връзка следва да се има предвид, че кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за нов за предприятието код на икономическа дейност, само в случай че в рамките на новия код кандидатът ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци или ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от предприятието /съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване/. Допълнително е посочено, че предвидените за придобиване софтуер и модулна кофражна система „ще се използват съвместно при предоставянето на строителни услуги”. Моделът „продукт като услуга” предполага трета страна (потребител) да заплаща за ползването на самия продукт или за резултата/ите от него, докато собствеността остава у доставчика/производителя. За да се счита, че даден модел попада в обхвата на кръговия модел „продукт като услуга”, не е достатъчно да бъде спазено изискването за осигуряване на достъп до продукта на ползвателя (чрез отдаване под наем, например) докато собствеността върху продукта остава при доставчика, а следва да се установи дали прилагането на модела води,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Във връзка с изложеното молим да разясните: • Може ли описаният модел на предоставяне на строителни услуги да се приеме за въвеждане на модела „продукт като услуга" по Направление 4 „Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги", при положение че кофражната система остава собственост и под контрола на кандидата, използва се многократно, а клиентът заплаща за функционалния резултат, постигнат чрез нея? • При така описаните обстоятелства приложимо ли е ограничението по т. 13.2 от Условията за кандидатстване относно придобиването на активи, които са обект на предоставяне посредством модела „продукт като услуга", при положение че активите няма да се предоставят за ползване на клиентите, а ще се използват единствено от кандидата като технологични средства за предоставяне на строителната услуга? Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	например, до по-висока интензивност на използване на съответния продукт, удължаване на живота му, ремонт, модернизация, повторна употреба, обратно приемане или други характеристики, относими към кръговата икономика. От информацията в запитването е видно, че активите ще се използват от кандидата за извършване на неговата собствена дейност (с код 41.00) на обекти на клиенти. Последното произтича от самата специфика на строителната дейност на предприятието и не превръща кофражната система в продукт, предоставен за споделено или самостоятелно ползване от трети страни, осигурявайки постигането на един или повече от горните ефекти. Предвид посоченото и въз основа на информацията, представена във въпроса, описаната хипотеза не отговаря на определението за „продукт като услуга", представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. 2. Както е посочено в т. 13.2 от Условията за кандидатстване, по процедурата не са допустими „дейности за придобиване на продукти, вкл. активи (ДМА и/или ДНА), които са обект на предоставяне посредством модела „продукт като услуга". От това е видно, че ограничението се отнася само за конкретния кръгов модел, свързан с въвеждането на модела „продукт като услуга" съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване. В допълнение и във връзка със запитванията Ви, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 10, 34 и 62.
167.	21.09.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, във връзка с процедура № BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП", молим за Вашето разяснение по следния въпрос: От предоставените до момента разяснения не става категорично ясно при какви конкретни обстоятелства се приема, че е налице въвеждане на кръговия модел „продукт като услуга". Уточнено е, че този модел не е приложим за всяка икономическа дейност, но не са посочени практически примери, които ясно да разграничават допустимото въвеждане на модела от обичайното предоставяне на услуги, отдаването под наем или предоставянето на активи за ползване. В тази връзка молим да посочите поне един конкретен пример за допустима по процедурата инвестиция, чрез която предприятие би могло	Определение за модела „продукт като услуга" е представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Посочено е, че това е модел, при който собствеността върху продукта/ите остава при производителя/доставчика, потребителят не го закупува, а заплаща за неговото използване или за ползването на резултата от продукта/ите – напр. чрез заплащане според потреблението. От това следва, че разглежданият модел в зависимост от спецификата на дейностите, осъществявани от предприятията, би могъл да съвпада с посочените във въпроса ви „обичайно предоставяне на услуги", „отдаване под наем" или „предоставяне на активи за ползване". В тази връзка, обаче, е необходимо да се има предвид, че за да се счита, че даден модел попада в обхвата на кръговия модел „продукт като услуга", не е достатъчно да бъде спазено изискването за осигуряване на достъп до продукта на ползвателя (чрез отдаване под наем, например) докато собствеността върху продукта остава при доставчика, а следва да се установи дали конкретният

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		да въведе модела „продукт като услуга“ съгласно определението в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Подобен пример би позволил на кандидатите да преценят правилно дали планираните от тях инвестиции отговарят на изискванията на процедурата и да избегнат неправилното прилагане на посочения кръгов модел. Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	модел има характеристики на кръгов модел и дали води до реален принос за целите на ресурсната ефективност. В случай на модел „продукт като услуга” прилагането му следва да води, например, до по-висока интензивност на използване на съответния продукт, удължаване на живота му, ремонт, модернизация, повторна употреба, обратно приемане или други характеристики, относими към кръговата икономика. Например, при предприятие с дейност в областта на търговията с електрически уреди, моделът „продукт като услуга” би бил приложим, когато предприятието отдава за ползване (напр., под наем) ел. уреди, които са били върнати след рекламации от клиенти, предприятието ги отремонтира и впоследствие ги предоставя за ползване срещу заплащане от потребителите, като запазва собствеността си върху предоставяните за ползване уреди. Доколкото посоченото е само пример и определянето на дадена инвестиция като осигуряваща прилагането на модела „продукт като услуга” зависи от редица фактори, вкл. икономическата дейност, за която се заявява подкрепа, спецификата на самата инвестиция, конкретният начин, по който е организирано предоставянето и ползването на продукта, спецификата на конкретния продукт и пр., то решение относно съответствието на проекта с разглеждания кръгов модел може да бъде взето само от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата информация за кандидата и за проектното предложение.
168.	21.09.2026 г.	Уважаеми г-не/г-жо, Моля за разяснение, дали точките по критерий III, 4. „Въведени в предприятието екологични стандарти, вкл. Екомаркировката на ЕС“ ще бъдат присъдени на кандидат, който е включил по проекта дейност за постигане на съответствие с един или повече от описаните екологични стандарти, вкл. Екомаркировката на ЕС, изцяло за собствена сметка, без изискване на безвъзмездна финансова помощ за дейността. Благодаря предварително за отговора!	Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 137.
169.	21.09.2026 г.	Здравейте, моля за информация дали кофража, използван в строителството, се приема за "материали от строителство", които се разглеждат в методиката за оценка, критерий Принос на проекта за преработка на излезли от употреба материали.	Моля, запознайте се с разясненията на Въпрос № 13, т. 1.1, т. 1.2 и т. 1.5, както и Въпрос № 41. В допълнение уточняваме, че ако запитването се отнася до определен вид материали, които се образуват след като кофражът е бил вече използван в строителството съгласно предназначението му, то (съответните

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Благодаря!	материали) биха могли да се считат за излезли от употреба материали от строителството. Необходимо е, обаче, кандидатът задължително да може да удостовери, че въпросните материални реално вече са излезли от употреба и че без последващи действия те не могат да бъдат използвани за основната си или за други цели. В случай че по проекта се придобиват активи, чрез които съответните материали от строителството ще се преработват, следва да се има предвид, че активите не могат да бъдат използвани за цели, различни от посочената. Съответно кандидатът следва да може да осигури преработката на разглеждания вид материали от строителството през целия период на устойчивост на инвестицията (а именно 3 години от окончателното плащане за МСП). При неспазване на посоченото, съответният кръгов модел няма да се счита за изпълнен.
170.	21.09.2026 г.	Уважаеми експерти, 1. В отговор на въпрос 86 се определя, че "по процедурата не са допустими дейностите и съответно разходите, свързани с „намаляване на технологичните загуби” на предприятието-кандидат." Моля ви да дадете определение на понятието "технологични загуби" с оглед правилно разбиране на разликата между "технологични загуби" и "отпадъци". Благодаря!	Както е посочено в разяснението на Въпрос № 86, по настоящата процедура не са допустими дейностите и съответно разходите, свързани с „намаляване на технологичните загуби” на предприятието-кандидат. Този отговор е във връзка с посоченото във Въпрос № 86, съгласно което: „Предприятие търгува със зърнени продукти и фуражи, част от които постъпват насипно и се дозират, претеглят и пакетират за последваща реализация. Планира се интегрирана технология за контролирано подаване, прецизно дозиране/претегляне, пакетиране, затваряне, етикетиране, локална аспирация в точките на прахообразуване и проследяване на материалните потоци. Чрез нея ще се постигне измеримо намаляване на технологичните загуби/отпадъци и на използвания опаковъчен материал на единица пакетиран продукт”. От така изложената информация не е достатъчно ясно дали инвестицията се отнася до намаляване на „технологични загуби” или на „отпадъци”. Първите биха могли напр. да представляват прах, препълване на опаковките или „зърнени продукти и фуражи”, които се разпиляват при описаните процеси „дозиране/претегляне, пакетиране, затваряне” и т.н., което обаче да не ги превръща автоматично в отпадъци (доколкото чрез последващи операции, свързани напр. с механично събиране или др. подобни, същите биха могли да са годни за ползване). По тази причина, с дадения отговор на Въпрос № 86 е пояснено, че по настоящата процедура не се предоставя подкрепа за придобиването на активи, чрез които ще се постигне намаляване на подобни технологични загуби. В разяснението като допустими са посочени два от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			кръговите модела, подкрепяни по процедура: „намаляване на количеството образувани отпадъци при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга“ и „елиминиране или намаляване използването на опаковки (вкл. от пластмаса) или заместване на опаковките (вкл. от пластмаса) с по-екологични варианти (биоразградими, компостируеми, рециклируеми, за многократна употреба или друг вид „зелени" опаковки)" съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване. За целите на процедурата, определение за „отпадък" е представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Според дадената дефиниция „отпадък" е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи". Следователно отговорност на кандидата е да прецени дали описаната във Въпрос № 86 инвестиция би имала принос към постигането на един или и на двата посочени по-горе допустими по процедурата кръгови модели. В допълнение и с оглед настоящото запитване, постъпило в продължение на Въпрос № 86, обръщаме внимание, че и в двата въпроса не се съдържа необходимата информация за предоставянето на категоричен отговор относно допустимостта на планираната инвестиция. Окончателно решение може да бъде взето само от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация както за кандидата, така и за проектното предложение.
171.	22.09.2026 г.	Може ли да се приеме , че услугата "рент-а-кар" покрива определението и изискванията на „Продукт като услуга" (Product-as-a-Service, PaaS) , а именно - заплащане според потреблението? Същият въпрос стои и с услугата за предлагане на високопроизводителни копирни машини на клиенти , при които собствеността си остава при Бенефициера , а се заплаща по брояч - на копие.	От представената в запитването информация би могло да се приеме, че описаните услуги отговарят на определението за „продукт като услуга“, представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Във въпроса, обаче, липсва информация, въз основа на която би могло да се прецени дали дадена инвестиция в дейности, свързани с посочените услуги, осигурява или не постигането на кръговия модел: „осигуряване на възможности за повторна или многократна употреба на продукти, вкл. чрез пълно функционално възстановяване на продукти/и след края на тяхната употреба или чрез въвеждането на модела „продукт като услуга" от Направление 4)-Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги, посочено в т. 13.1 от Условията за кандидатстване. В тази връзка обръщаме внимание, че за да се счита, че даден модел попада в обхвата на кръговия модел „продукт като услуга", не е достатъчно да бъде спазено изискването за осигуряване на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			достъп до продукта на ползвателя (чрез отдаване под наем, например) докато собствеността върху продукта остава при доставчика, а следва да се установи дали конкретният модел има характеристики на кръгов модел и дали води до реален принос за целите на ресурсната ефективност. В случай на модел „продукт като услуга” прилагането му следва да води, например, до по-висока интензивност на използване на съответния продукт, удължаване на живота му, ремонт, модернизация, повторна употреба, обратно приемане или други характеристики, относими към кръговата икономика. Следва да се има предвид, че за да бъдат допустими разходите за активи за въвеждане на модела „продукт като услуга”, същите следва да са пряко свързани с осигуряването на процеса по нейното предоставяне. Обръщаме внимание и на ограничението, посочено в т. 13.2 от Условията за кандидатстване, а именно, че недопустими по процедурата са: „дейности за придобиване на продукти, вкл. активи (ДМА и/или ДНА), които са обект на предоставяне посредством модела „продукт като услуга”. Това изискване се отнася до придобиването на всички видове активи, чиято собственост остава при производителя/ доставчика, потребителят не ги закупува, а заплаща за тяхното използване или за ползването на резултата от продукта/ите – напр. чрез заплащане според потреблението. Посоченото е в съответствие с определението за „продукт като услуга”, представено в Приложение 10 към Условията.